

Strategialla ratkaisuja ja oppimisen kautta osaamista muovin vähentämiseen

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

BALTIPLAST

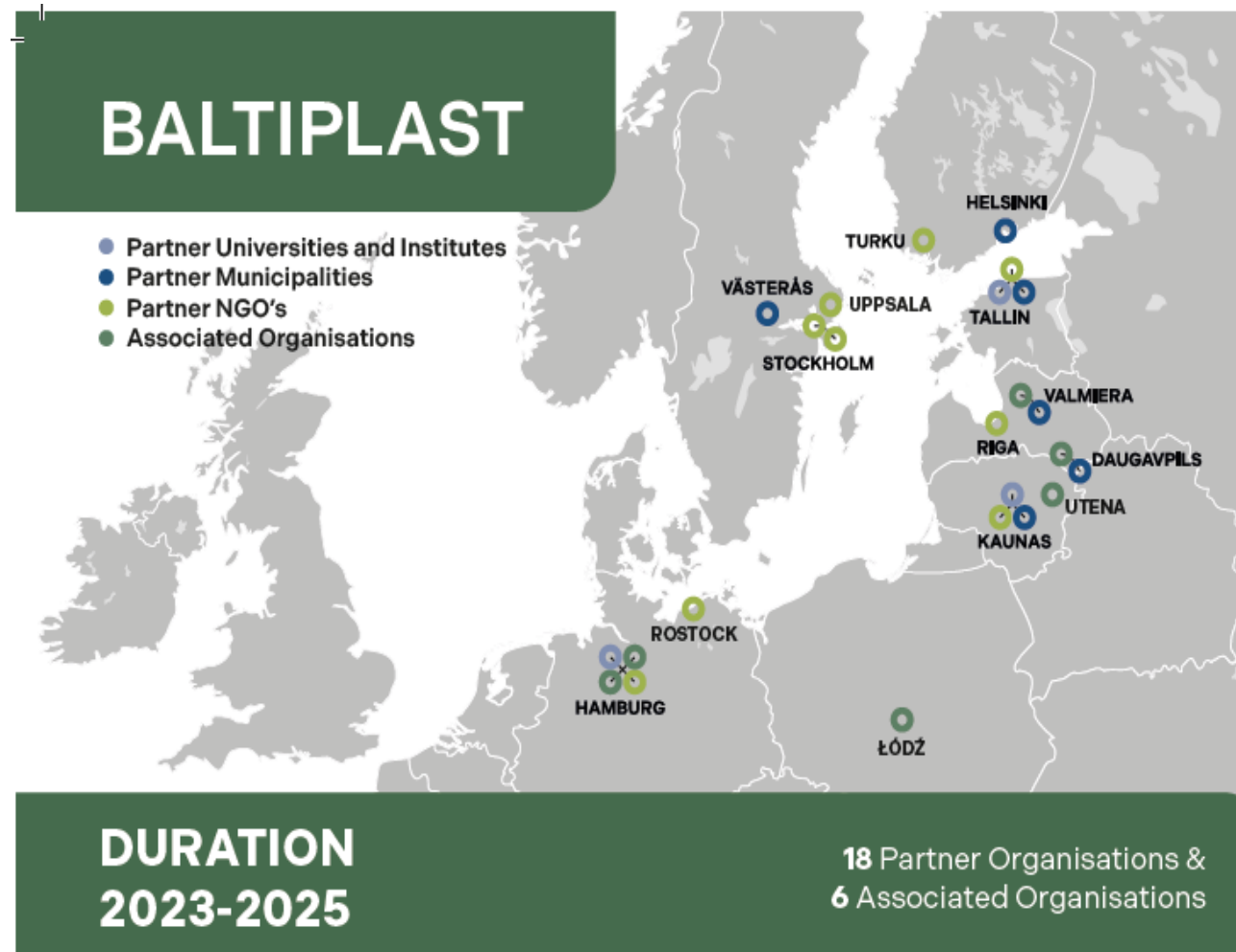

The BALTIPLAST project co-financed by Interreg BSR helps to drive the transition to a green and resilient Baltic Sea region.

1. Esittely

BALTIPLAST pähkinänkuoressa

- **BALTIPLAST-projekti** tähtää **kertakäyttöisten muovien** (SUP) ja muovipakkausten vähentämiseen Itämeren alueella
- **Monipuolinen** konsortio, joka yhdistää **kuusi Itämeren alueen maata**
- Projektin toteutus nel **neljän erityisen tavoitteen kautta**:
 1. Tukea kuntia **strategisten** ja **oikeudellisten** kehysten kehittämisessä ja käyttöönotossa
 2. Tarjota **käytännön työkaluja** muovin käytön vähentämiseksi
 3. Tarjota **teknisiä** ratkaisuja kuluttajajätteen **lajitteluun**
 4. Tukea **kotitalouksia**

2. Hankkeen keskeiset tuotokset

1. BALTIPLAST ratkaisupaketti kertakäyttöisten muovien ja muovipakkausten vähentämiseksi. Se perustuu *kolmeen keskeiseen toimenpiteeseen*, jotka toteutettiin hankkeen aikana. Ratkaisut sisältävät strategisia, pehmeitä ja teknisiä toimenpiteitä.

Ratkaisupaketti on nyt julkaistu BALTIPLASTin nettisivulla:

2. BALTIPLAST – muovijätehallinnan alusta – helppokäyttöinen Moodle-alusta, joka tarjoaa ratkaisuja kunnille, kouluille, yrityksille ja kotitalouksille – *tänään pääsette aloittamaan tutkimusmatkan alustan koulutusosioon.*

3. Strategisen kehittämisen prosessi on yhtä tärkeä kuin itse lopputulos

Hankkeessa on kehitetty ohjeistusta kunnille oman strategisen viitekehyksen ja ohjelman luomiseksi

Muovin kiertotalouden edistäminen sekä kunnallisen tason päätöksenteossa että käytännössä vaatii eri tason ohjauskeinoja.

Ohjeet strategisen kehyksen laatimiseen muovijätteen ehkäisyyn ja vähentämiseen

Kehittämisprosessi jaetaan neljään päävaiheeseen:

1. Kokoa keskeiset yhteistyötahot ja työryhmä
2. Arvioi nykytilanne
3. Laadi strateginen asiakirja
4. Hyväksytä ja toteuta toimenpiteet

Figure 1. The concept for the strategic framework

Helsingin Muovitiekartta

Helsingin kaupunginhallitus on päättänyt jo syksyllä 2018, että kaupungille tulee laatia ohjelma muovin käytön vähentämiseksi

Helsinki on sitoutunut vähentämään ilmastovaikutuksiaan ja ekologista jalanjälkeään

- Muovien kiertotalous vähentää luonnonvarojen ja energian kulutusta ja ehkäisee ympäristö- ja terveyshaittoja

Taustaselvityksiä useasta hankkeesta ja ohjelmasta

- BALTIPLAST-hankkeen tilaama selvitys toimialojen muovijätteistä ja niiden lähteistä (poislukien rakentamisen muovit)
- PlastLIFE:n tilaama diplomityö infrarakentamisen muoveista
- Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelmasta tietoa rantojen ja kaupunkialueiden roskaantumisesta

Työ käynnistettiin keväällä 2024 yhdessä PlastLIFE:n kanssa

Mukana mm. 15 hengen työryhmä eri toimialojen edustajista

Helsingin Muovitiekartta

Lopputulos

Tavoite: **kestävästi ja resurssiviisaasti muovia käyttävä kaupunki, joka priorisoi muovin kierrätystä ja kiertotaloutta**

Kaikille toimialoille soveltuvia **kestävän muovinkäytön periaatteita**, jotka on jaoteltu kattamaan muovin elinkaari kaupungin toiminnoissa; **suunnittelu, hankinnat, käyttö sekä kierrätys**

- ✓ Kokoa yhteensä periaatteet kestäväan muovin käyttöön
- ✓ Muodostaa kokonaiskuvan kaupungin muovinkäytöstä
- ✓ Tunnistaa yhteistyö- ja kehitysmahdollisuuksia
- ✓ Selkeäluukuinen eri tason työtehtäviin
- ✓ Ei sitovia toimenpiteitä
→ Pohja sitovammalle strategiselle työlle

Co-funded by
the European Union

Kohti kiertotaloutta: Helsingin Muovitiekartta

Muovitiekartan tavoitteena on **kestävästi ja resurssiviisaasti muovia käyttävä kaupunki, joka priorisoi muovin kierrätystä ja kiertotaloutta**.

Tiekartta kokoa yhteen parhaat käytännöt ja linjaukset kestäväan muovinkäyttöön liittyen. Sen pohjalta muodostetaan kokonaiskuva kaupungin muovinkäytöstä ja tunnistetaan yhteistyömahdollisuuksia kiertotalouden edistämiseksi. Tiekartta ei sisällä sitovia toimenpiteitä, mutta voi jatkossa toimia pohjana varsinaisten toimenpiteiden tai ohjelmien kehittämisessä. Luotu osana BALTIPLAST-hanketta.

Suunnittelu

- Kartoita tulevan projektin tai hankinnan käyttämä ja sisältämä muovin määrä ja laatu
- Sovi catering- ja anniskelupalveluiden kanssa, että käytössä ei ole kertakäyttöisiä astioita ja aterimia
- Tarjoa ylimääräiseksi jääviä muovituotteita kiertotalouspiloteihin tai muille käyttöön
- Varmista, että tulevissa käyttötiloissa on järjestetty tilat muovinkierrätykselle (myös rakennusvaiheessa)

Hankinnat

- Hanki pestäviä ja uudelleenkäytettäviä aterimia ja astioita, tai hyödynnä pesupalvelua
- Hanki aina ensisijaisesti kestäkäyttöisiä tuotteita, ja valitse kertakäyttöinen vain, jos se on (esim. hygieniasyistä) välttämätöntä
- Suosi muovisissa hankinnoissa a) kierrätettyä muovia tai b) biopohjaista muovia
- Vältä kompostoituvaa muovia
- Vältä sekoitemateriaaleja

Käyttö

- Varmista aina, onko muovin käyttö tarpeellista
- Kehitä ja suosi toimintatapoja, joilla voit korvata erityisesti kertakäyttöisen muovin käyttöä työarjessa
- Varmista muovituotteen asianmukainen käyttö vain niiden oikeaan tarkoitukseen (esim. ruuan lämmitys, hygieniatuotteet)
- Varmista, etteivät muovipakkaukset tai tuotteet koskaan päädy roskaksi ympäristöön

Kierrätys

- Huolehdi, että toimipisteessä on mahdollisuus lajitella muovipakkaukset
- Varmista siivouspalvelun tuottajien kanssa, että lajitellut muovipakkaukset vietään aina erilliskeräysastioihin
- Huolehdi ulkotiloissa käytetyt muovituotteet keräys- tai roska-astioihin niin, etteivät ne kulkeudu ympäristöön

Muita hankkeessa luotuja dokumentteja

Daugavpils, Latvia:

Latgale Regional Waste Management Plan 2024-2030

- Alueellinen strategia jätehuollon kehittämiseksi, erityisesti painottaen muovijätteen vähentämistä, kiertotaloutta, kestävyyttä sekä ympäristöhaittojen minimoimista
- Sisältää mm. vastuutahojen määrittelyä, indikaattoreita, infrastruktuurin kehittämistä, viestintää...

Tallinna, Viro:

Circular Economy Development Plan 2035

- Kiertotalouden mukaisia tavoitteita julkisille tapahtumille, yritystoiminnalle, matkailulle ja hankinnoille
- Kaupunginhallitus hyväksynyt 2025

Valmiera & Kaunas, Liettua:

Guidelines for sustainable use of plastic

- Pääasiallinen tavoite vähentää jätteen määrää ja muovijätteen ympäristövaikutuksia
- Konkreettisia ohjeistuksia myös työarkeen liittyen

Green Events

Hankkeen pilottikokonaisuus, jossa selvitettiin muovin käytön vähentämisen vaikutusta tapahtumien jätteen määrään ja hiilipäästöihin

- Yhdisti strategista ja pehmeää lähestymistapaa -> kunnat tärkeitä yhteistyökumppaneita tapahtumille
- Muovin määrän ja siihen liittyvien päästöjen laskeminen ennen ja jälkeen tapahtuman

Tallinna (Youth and Song Dance Festival)

- Yhteensä n. 350 000 kävijää

→ 500 000 kpl kertakäyttöastiaa/aterinta vältettiin

→ 80 % pienempi hiilijalanjälki

(uudelleenkäytettävät astiat vs. kertakäyttöiset)

Valmiera (Valmiera City Festival)

- 29 650 mukia käytetty

→ Jätteen määrä vähentynyt 29 % vuodesta 2023

2. Hankkeen keskeiset tuotokset

2. BALTIPLAST – muovijätehallinnan alusta – helppokäyttöinen Moodle-alusta, joka tarjoaa ratkaisuja kunnille, kouluille, yrityksille ja kotitalouksille – **tänään pääsette aloittamaan tutkimusmatkan alustan oppimisalustaan.**

Educational Kit – Your Gateway to Reducing Plastic Waste

Join a community of forward-thinking municipalities and public service providers across the Baltic Sea Region!

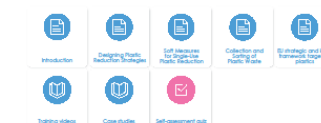
Educational kit empowers you with expert knowledge, solutions, and practical tools to make a real difference in plastic waste reduction. Whether you're just starting or looking to scale up your impact, EduKit guides you towards a cleaner, more sustainable future.

Educational kit for addressing plastic waste

Welcome to the Educational Kit for Addressing Plastic Waste

This kit is designed to support municipal employees and public service providers in tackling plastic waste across different levels of municipal operations. It offers practical tools, expert knowledge, and validated solutions – strategic, soft, and technical – tailored to your needs and aimed at fostering a sustainable transition toward a plastic-free future.

Whether you're initiating small-scale improvements or implementing broader changes, this kit will guide you through the process and help you make a meaningful impact in your municipality.

HOW TO GET STARTED:

Go to <https://di4sd.org/>

Select the BALTIPLAST course

Click "Create new account" if you're new

Fill in your details and accept the terms

Confirm your account via the email you receive

Log in and enroll in the BALTIPLAST course

Be part of the change – explore our EduKit and get inspired!

The BALTIPLAST project is co-funded by the Interreg BSR Programme to drive forward circular economy in the Baltic Sea Region.

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY
BALTIPLAST

Educational Kit – Tie muovijätteen vähentämiseen

EduKit on BALTIPLAST-hankkeen oppimisalusta, joka tarjoaa kunnille ja julkisille palveluntarjoajille käytännön työkaluja ja tietoa muovijätteen vähentämiseksi.

EduKitin sisältö:

- **Koulutusvideot** – pehmeistä, strategisista ja teknisistä ratkaisuista muovijätteen vähentämiseen.
- **Pehmeät toimet kertakäyttömuovin vähentämiseksi** – helppoja ja kustannustehokkaita keinoja.
- **Muovin vähentämisstrategioiden suunnittelu** – ohjeita ja parhaita käytäntöjä kunnille.
- **Muovijätteen keräys ja lajittelu** – teknisiä ratkaisuja ja innovatiivisia käytäntöjä.
- **Case study -aineistot (21 tapausesimerkkiä)** – konkreettisia esimerkkejä eri kaupungeista, toimenpiteistä ja onnistumisen edellytyksistä.
- **EU:n strateginen ja oikeudellinen viitekehys** – muoveihin liittyvät säädökset ja linjaukset.
- **Itsearviointitesti** – auttaa arvioimaan omaa osaamista muovijätteen hallinnassa.

3. Alustaan tutustuminen

1. Mene

www.dl4sd.org

2. Valitse

BALTIPLAST-kurssi listasta

3. Klikkaa

“Create new account”

- tai kirjaudu sisään, jos sinulla on jo käyttäjätunnus

4. Täydennä

Tietosi

- Ruksaa "I'm not a robot"
- Hyväksy sivuston **käyttöehdot**

5. Tarkista

Sähköpostiosoitteesi ja vahvista rekisteröityminen

6. Klikkaa

Ilmoittaudu sisällön käyttöön

Vinkki

Tallenna käyttäjätunnuksesi ja salasanasi tulevaa käyttöä varten!

Educational Kit – Your Gateway to Reducing Plastic Waste

Join a community of forward-thinking municipalities and public service providers across the Baltic Sea Region!

Educational kit empowers you with expert knowledge, solutions, and practical tools to make a real difference in plastic waste reduction. Whether you're just starting or looking to scale up your impact, EduKit guides you towards a cleaner, more sustainable future.

[Educational kit for addressing plastic waste](#)

Welcome to the Educational Kit for Addressing Plastic Waste

This kit is designed to support municipal employees and public service providers in tackling plastic waste across different levels of municipal operations. It offers practical tools, expert knowledge, and validated solutions – strategic, soft and technical – tailored to your needs and aimed at fostering a sustainable transition toward a plastic-free future.

Whether you're initiating small-scale improvements or implementing broader changes, this kit will guide you through the process and help you make a meaningful impact in your municipality.

HOW TO GET STARTED:

Go to <https://dl4sd.org/>

Select the BALTIPLAST course

Click "Create new account" if you're new

Fill in your details and accept the terms

Confirm your account via the email you receive

Log in and enroll in the BALTIPLAST course

Be part of the change – explore our EduKit and get inspired!

The BALTIPLAST project is co-funded by the Interreg BSR Programme to drive forward circular economy in the Baltic Sea Region.

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY
BALTIPLAST

Yhteenvetoa

Strategisen kehittämisen lopputuotoksen lisäksi itse prosessi on tärkeä

→ Tietoisuus lisääntyy, sidosryhmät tekevät töitä yhteisen tavoitteen eteen ja oppivat uutta – oppiminen ja omistajuus saa meidät liikkeelle

Muutokseen tarvitaan tekijöitä, jotka tunnistavat kehityskohteet ja ovat valmiita toimimaan

→ EduKit-alusta tarjoaa eväitä sekä oppimiselle että toimenpiteiden käynnistämiseksi

Kaiken kokoiset kunnat voivat toimia omia vahvuuksiaan hyödyntäen

--> aloita pienestä tai valitse laajempi näkökulma

Yhteystiedot:

- ✉ Rosa.Puusaari@turku.fi (koordinaattori)
- ✉ katri.Lehtinen@turku.fi (projektipäällikkö)
- ✉ Kati.Kauppi@hel.fi (projektipäällikkö)

BALTIPLAST
nettisivut

Seuraa meitä
somessa

The project BALTIPLAST co-financed by Interreg Baltic Sea Region helps driving the transition to a green and resilient Baltic Sea region.

Q&A and Discussion

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

BALTIPLAST

The BALTIPLAST project co-financed by Interreg BSR helps to drive the transition to a green and resilient Baltic Sea region.

Thank you for participating!

- Visit the [Plastic Waste Management Platform](#) for more content, ideas and inspiration!
- You will receive the [presentation from today](#) directly to your email
- [Feedback survey](#) will come to your email – please support us by filling it!

Next Events

- [BALTIPLAST Final Conference in Turku, Finland](#) 🌿
10 - 11 December 2025
[Registration](#)

Guide: **motivate** your colleagues **to act!**

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

BALTIPLAST

The BALTIPLAST project co-financed by Interreg BSR helps to drive the transition to a green and resilient Baltic Sea region.